

13 sep 2024 -10:51

Veiligheids- en gezondheidscoördinatie op tijdelijke of mobiele bouwplaatsen: 115 inbreuken vastgesteld in 2023

In 2023 hebben de inspecteurs van de Arbeidsinspectie-Toezicht op het Welzijn op het Werk 50 inspecties uitgevoerd naar de goede werking van de veiligheids- en gezondheidscoördinatie op bouwplaatsen. Er werden 69 dossiers geopend en 115 inbreuken vastgesteld.

Sinds de invoering van het KB van 25 januari 2001 betreffende de tijdelijke of mobiele bouwplaatsen zijn de verantwoordelijken van de betrokken partijen op bouwplaatsen vastgelegd. Deze betrokken partijen zijn niet alleen de aannemers, maar ook de architect, de opdrachtgever en de coördinator inzake veiligheid en gezondheid tijdens de uitwerkingsfase van het ontwerp van het bouwwerk (CO) en de coördinator inzake veiligheid en gezondheid tijdens de verwezenlijking van het bouwwerk (CP).

Eén van de voornaamste doelstellingen van het bovenvermelde KB is het integreren van veiligheid en gezondheid van bij het ontwerp van het bouwwerk. Een ontwerp dat op dat vlak gescreend werd en eventueel werd bijgestuurd, zal tot resultaat hebben dat de effectieve uitvoering van de bouwwerken in veiligere en gezondere omstandigheden kan gebeuren.

Er werden 69 dossiers geopend en 115 inbreuken vastgesteld op het KB van 25 januari 2001 betreffende de tijdelijke of mobiele bouwplaatsen. De inbreuken, die werden vastgesteld ten laste van de aannemers, zijn in de grafieken hieronder niet weerhouden.

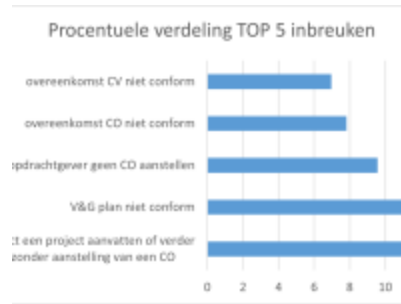
De inspecteurs stelden ten laste van de betrokken partijen het volgende op:

- 27 schriftelijke waarschuwingen;
- 7 bevelen tot stopzetting van de werken;
- 25 proces-verbalen tot vaststelling van inbreuken.

De stopzetting van de werken werd bevolen op die bouwplaatsen waar werken werden aangevat en uitgevoerd zonder de aanstelling van een coördinator-verwezenlijking.

Top 5 van de vastgestelde inbreuken

De procentuele verdeling van de top 5 van de inbreuken wordt getoond in onderstaande grafiek:

CV: coördinator-verwezenlijking (voluit: coördinator inzake veiligheid en gezondheid tijdens de verwezenlijking van het bouwwerk)

CO: coördinator-ontwerp (voluit: coördinator inzake veiligheid en gezondheid tijdens de uitwerkingsfase van het ontwerp van het bouwwerk)

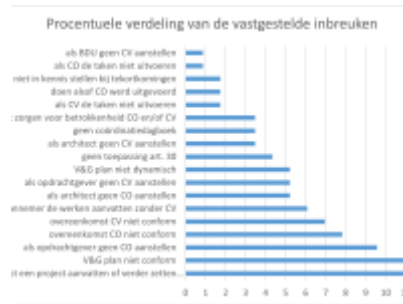
V&G-plan: veiligheids-en gezondheidsplan

Toelichting bij deze grafiek:

1. Als architect een project aanvangen of verderzetten zonder de aanstelling van een coördinator-ontwerp. Dit wordt uitdrukkelijk verboden in het KB van 25 januari 2001 betreffende de tijdelijke of mobiele bouwplaatsen.
2. Als coördinator-ontwerp een veiligheids-en gezondheidsplan opstellen dat niet of slechts gedeeltelijk aan de regelgeving voldoet (veel voorkomende tekortkomingen zijn: het veiligheids-en gezondheidsplan is te algemeen, het is niet aangepast aan de kenmerken van het bouwwerk, het bevat onvoldoende specifieke preventiemaatregelen, de kritieke fasen zijn er niet of slechts gedeeltelijk in opgenomen, het wordt niet geactualiseerd, ...).
3. Als opdrachtgever van een bouwwerk geen coördinator-ontwerp aanstellen (de opdrachtgever dient dit te doen bij bouwwerken met een oppervlakte $\geq 500 \text{ m}^2$).
4. Als coördinator-ontwerp met de opdrachtgever of architect een overeenkomst afsluiten die niet voldoet aan de wettelijke bepalingen. Veelal ontbreken in die overeenkomst de momenten van overleg in de verschillende fasen het ontwerp van het bouwwerk om o.a. de door de architect en opdrachtgever gemaakte keuzen te kunnen vastleggen in het veiligheids-en gezondheidsplan.
5. Als coördinator-verwezenlijking met de opdrachtgever of architect een overeenkomst afsluiten die niet voldoet aan de wettelijke bepalingen. Veelal ontbreken in die overeenkomst de voor de veiligheid en de gezondheid kritieke fasen waarop de coördinator-verwezenlijking ten minste op de bouwplaats aanwezig zal zijn.

Procentuele verdeling van de 115 vastgestelde inbreuken

De procentuele verdeling van de 115 vastgestelde inbreuken wordt afgebeeld in de onderstaande grafiek.

BDU: bouwdirectie belast met de uitvoering (of de hoofdaannemer)

CV: coördinator-verwezenlijking (voluit: coördinator inzake veiligheid en gezondheid tijdens de verwezenlijking van het bouwwerk)

CO: coördinator-ontwerp (voluit: coördinator inzake veiligheid en gezondheid tijdens de uitwerkingsfase van het ontwerp van het bouwwerk)

V&G-plan: veiligheids- en gezondheidsplan

Veiligheids- en gezondheidscoördinatie tijdens de ontwerpfase bespaart heel wat problemen tijdens de verwezenlijking en het gebruik van het bouwwerk

De Europese Richtlijn van 1992 en het KB van 25 januari 2001 betreffende de tijdelijke of mobiele bouwplaatsen splitsen een bouwwerk op in twee fasen, nl. de ontwerpfase van een bouwwerk en de verwezenlijkingsfase van een bouwwerk.

Indien we deze opsplitsing toepassen op de 115 vastgestelde inbreuken, dan levert dit volgend beeld: 57% van de inbreuken situeert zich in de ontwerpfase van het bouwwerk en 31% situeert zich in de verwezenlijkingsfase.

Conclusie

De inspecties tonen aan dat de problematiek inzake de correcte toepassing van de veiligheids-en gezondheidscoördinatie zich voornamelijk situeert tijdens de ontwerpfase van een bouwwerk, bijna 60% van de vastgestelde inbreuken situeert zich in die fase.

De Europese Richtlijn uit 1992 en het Belgische KB van 2001 definiëren de ontwerpfase als één van de belangrijkste fasen om reeds na te denken over het veilig en gezond realiseren van een bouwwerk.

Door aan de 'tekentafel' de algemene preventiebeginselen toe te passen op het ontwerp, op de fasering van de werken, op de keuze van de bouwmaterialen, ... kunnen heel wat problemen tijdens de uitvoeringsfase met betrekking tot de veiligheid en de gezondheid van de aannemers en hun werknemers vermeden worden.

Ook voor latere werkzaamheden aan het bouwwerk (bv. onderhoudswerken) kunnen tijdens de ontwerpfase reeds maatregelen bepaald worden om die onderhoudswerken veilig en gezond uit te voeren. De architect en de opdrachtgever spelen daarbij telkens een belangrijke rol, de coördinator-ontwerp hoort hen daarbij met raad en daad bij te staan.

Meer informatie over het KB van 25 januari 2001 betreffende de tijdelijke of mobiele bouwplaatsen en de verantwoordelijkheden van de betrokken partijen inzake veiligheids- en gezondheidscoördinatie op bouwplaatsen is te vinden [in het thema Welzijn op het werk](#) op de website van de FOD Werkgelegenheid.

FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg
Ernest Blerotstraat1
1070 Brussel
België
02 233 41 11
<http://www.emploi.belgique.be>

Sandy Deseure
Diensthoofd Directie van de communicatie
0485 83 70 57
Sandy.deseure@werk.belgie.be

Anne-Cécile Wagner
Conseillère Direction de la communication
0494 69 32 01
anne-cecile.wagner@emploi.belgique.be